

MUTYZM WYBIÓRCZY

to niemożność mówienia w sytuacjach społecznych, w których mówienie jest oczekiwane

MUTYZM

BRAK MOWY PRZY NIEUSZKODZONYCH
OŚRODKACH MOWY

WYBIÓRCZY

DOTYCZY NIEKTÓRYCH SYTUACJI

Polega na tym, że w pewnych warunkach dziecko mówi niewiele lub wcale, natomiast w innych okolicznościach wypowiada się swobodnie i nie ma zahamowań.

NIEMOŻNOŚĆ MÓWIENIA

Wyklucza udział woli.

Milczenie nie jest decyzją osoby dotkniętej mutyzmem wybiórczym. Jest ona niezdolna do mówienia z powodu odczuwania silnego lęku.

Osoby z MW w komfortowych sytuacjach rozmawiają swobodnie, a w innych nie są w stanie wymówić słowa a nawet nawiązać komunikacji niewerbalnej.

MUTYZM WYBIÓRCZY TO ZABURZENIE LĘKOWE

Klasyfikacja zaburzeń psychicznych
Amerykańskiego Towarzystwa
Psychiatrycznego DSM-5

mutyzm
wybiórczy zalicza do zaburzeń lękowych.

Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób

ICD-10 zalicza mutyzm wybiórczy do
kategorii zaburzeń funkcjonowania
społecznego, które rozpoczyna się
w dzieciństwie bądź w wieku
młodzieńczym.

PODSTAWOWE CECHY MUTYZMU WYBIÓRCZEGO

Osoba wykazuje wspólny wzorec
niemożności mówienia w wybranych
sytuacjach, w których mówienie jest
oczekiwane, pomimo mówienia w innych
sytuacjach.

Niemożność mówienia występuje stale przez
okres dłuższy niż miesiąc (nie bierze się pod
uwagę pierwszego miesiąca w nowym
środowisku).

Niemożność mówienia wpływa na osiągnięcia
w sferze edukacyjnej, zawodowej, społecznej.

Brak znajomości wymaganego języka,
dyskomfort związany z posługiwaniem się
nim, zaburzenia komunikacji i inne zaburzenia
mogą współwystępować z MW.

Cechy charakterystyczne osoby z MW:

- może mieć problem z nawiązaniem kontaktu wzrokowego,
- może nie zdradzać żadnych emocji, nie uśmiechać się albo mieć przyklejony uśmiech,
- mieć trudności z używaniem zwrotów grzecznościowych,
- czuć niepokój, kiedy jest zmuszana do mówienia,
- ssać palce, obgryzać paznokcie, dotykać włosów, gryźć rękaw bluzki,
- być nadreaktywnym na dotyk, zapach, dźwięk,
- być perfekcjonistą,
- nie lubić zmian, które są zaskoczeniem,
- nie lubić być w centrum uwagi.

PRZYCZYNY MUTYZMU WYBIÓRCZEGO

CZYNNIKI RYZYKA

Wrażliwe, nieufne, dziecko (predyspozycja genetyczna). Perfekcjonizm.

CZYNNIKI WYWOŁUJĄCE

Pojawienie się silnej sytuacji stresowej. np. separacja od rodziców, nieznane otoczenie, pójście do przedszkola.

CZYNNIKI PODTRZYMUJĄCE

Negatywne skojarzenia, reakcje na mutyzm wzmacniające lęk przed mówieniem albo unikanie sytuacji wywołujących lęk.

CZYNNIKI PODTRZYMUJĄCE MUTYZM WYBIÓRCZY W PRZEDSZKOLU/ SZKOLE

Lęk przed mówieniem nie został otwarcie omówiony z dzieckiem.

Dziecko odczuwa dezaprobatę ze strony kolegów/ nauczycieli z powodu niemówienia.

Za duże oczekiwania stawiane dziecku - np. "Czy jesteś dziś gotowy do mnie mówić?" albo oczekiwanie od dziecka zgłaszanie potrzeb w sposób werbalny np. potrzebę wyjścia do toalety.

Wyśmiewanie dziecka przez rówieśników albo nadmiernie chronienie np. mówienie: "że ona/on nie mówi".

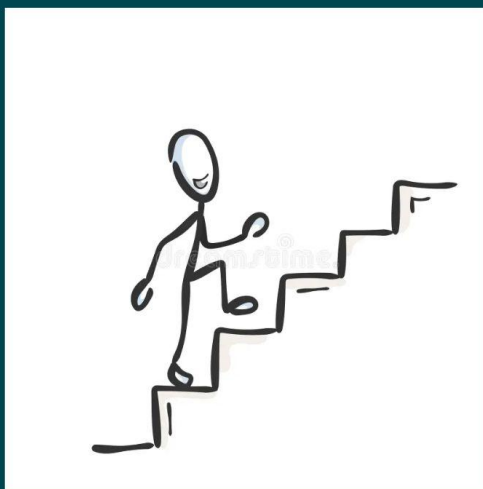
Ignorowanie/izolowanie dziecka.

Okazywanie zaskoczenia, że dziecko przemówiło zamiast kontynuacji rozmowy.

Terapia mutyzmu wybiórczego - METODA MAŁYCH KROKÓW

ZDJĘCIE PRESJI NA
MÓWIENIE

ROZMOWA Z
DZIECKIEM NA TEMAT
LĘKU

EDUKACJA
ŚRODOWISKA

STOSOWANIE
ODPOWIEDNICH
TECHNIK (METODA 5
SEKUND, METODA
TRÓJKĄTA, PRZYJAZNE
KOMENTOWANIE).

Terapia mutyzmu wybiórczego - METODA MAŁYCH KROKÓW

SLIDING IN NIEFORMALNY

Polega na stopniowym zbliżaniu się do dziecka i przyłączeniu do jego aktywności.

Zaczyna się od obecności rodzica lub innej osoby, z którą dziecko swobodnie rozmawia.

Sytuacja stwarza możliwość "oswajania się" przez dziecko z osobą stanowiącą lęk - osobą, z którą dziecko nie rozmawia.

Spotkania są krótkie min. 3 razy w tygodniu.

Rodzic wycofuje się wraz z postępami dziecka.

Następnie "oswojony" nauczyciel pełni funkcję koordynatora, który wprowadza kolejne osoby do strefy komfortu dziecka.

SLIDING IN FORMALNY

Polega na stopniowym wśligiwaniu się do strefy komfortu dziecka poprzez wykonywanie konkretnych zadań.

Stosowany wobec starszych dzieci, które są świadome swojego problemu.

Jak pomóc?

- Powiedz, że nie musi nic mówić, póki nie jest gotowe.
- Akceptuj komunikację, która jest dla niego komfortowa.
- Zadawaj pytania, na które może odpowiedzieć tak/ nie lub wskazać.
- Upewnij się, że nie jest wykluczony.
- Poznaj jego talenty i zainteresowania, bo choć milczy to ma dużo do powiedzenia.

Co nie pomaga?

- Zmuszanie do mówienia.
- Obiecywanie nagród za mówienie.
- Zwracanie uwagi, kiedy jest cicho.
- Ignorowanie, bo nie zabiera głosu.
- Mówienie "nie wstydz się".
- Mówienie przy nim o problemie.

Gdzie szukać pomocy?

fundacja
mutyzm wybiórczy
reaktywacja